

Een archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van boringen aan de Doornenburgsestraat te Gendt (Gld.)

M.J.M. de Wit & S.J. Tuinstra

ARC-Rapporten 2004-08

Groningen
16 maart 2004
ISSN 1574-6887

1 Inleiding

Op het terrein achter het huidige huis aan de Doornenburgsestraat nummer 9 te Gendt worden binnenkort een nieuw woonhuis, een garage en een schuur gebouwd. Alvorens dit gaat gebeuren, dient archeologisch vooronderzoek plaats te vinden. De eigenaar van de grond, dhr. Joosten, gaf opdracht een archeologisch inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van boringen uit te laten voeren. Het boorwerk werd verricht door het Centraal Bodemkundig Bureau (CBB) en de boringen zijn beschreven door drs. S.J. Tuinstra van Archaeological Research & Consultancy (ARC bv). Het veldwerk vond plaats op maandag 16 februari 2004.

1.1 Ligging van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied ligt achter de Doornenburgsestraat nummer 9. Het terrein bestaat uit grasland en is 0,1 ha groot (zie afb. 1).

1.2 Objectgegevens

ARC-Projectcode	2003/312
Provincie	Gelderland
Gemeente	Gendt
Plaats	Gendt
Toponiem	Doornenburgsestraat
Kaartblad	40D
Coördinaten	195.800/432.375
Periode	—
Type object	—
Type bodem	Zavel
Geomorfologie	Rivierafzettingen

1.3 Doel van het onderzoek

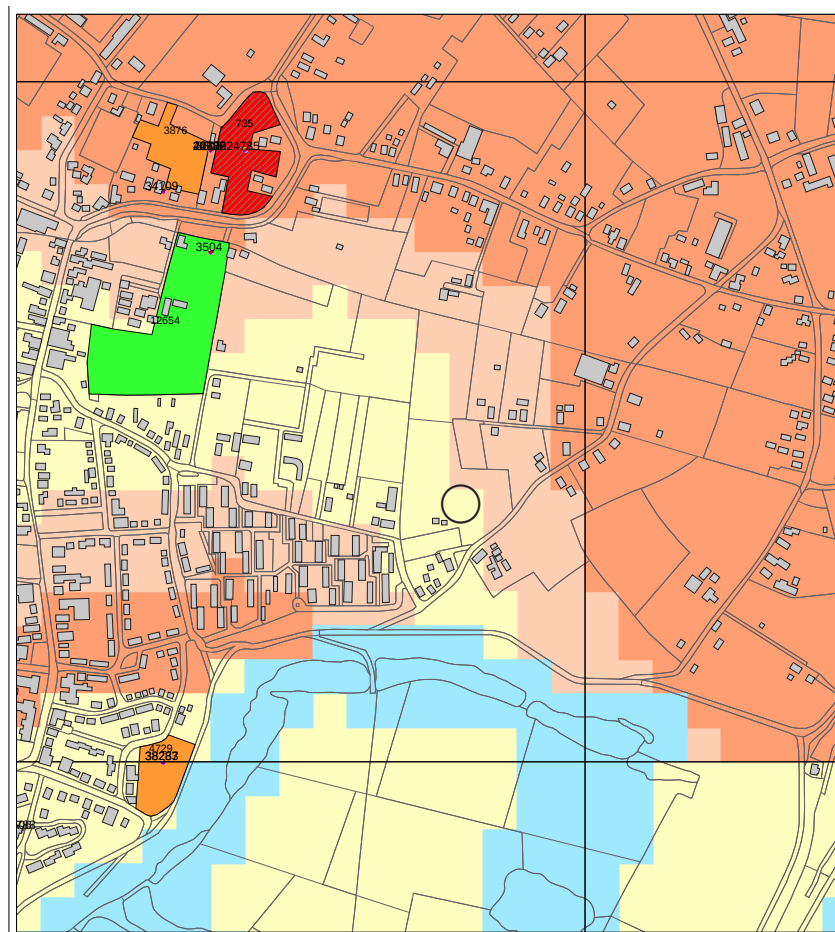
Het doel van het onderzoek is het bestuderen van de archeologische bodemopbouw van het terrein en het vaststellen van eventuele aanwezigheid van archeologische sporen en/of vondsten.

1.4 Werkwijze

Om de doelstelling te kunnen verwezenlijken werden op het onderzoeksterrein in totaal vijf boringen gezet ten behoeve van de archeologie (zie afb. 2 en bijlage 1). Deze boringen werden verspreid over het terrein gezet om een juiste, algehele indruk van de bodemopbouw te kunnen krijgen. De raai-afstand en de onderlinge boorafstand bedroegen respectievelijk ca. 6,5 en 17,5 m. De boringen werden tot een diepte van 3 m beneden maaiveld gezet.

De boorkernen werden zorgvuldig uitgelegd, waarbij de opeenvolgende bodemlagen precies konden worden beschreven en opgemeten. Vervolgens werd de

Legenda

- HUIZEN
- GRID_1KM
- WAARNEMINGEN
- MONUMENTEN**
  - archeologische betekenis
  - archeologische waarde
  - zeer hoge arch waarde, beschermd
  - hoge archeologische waarde
  - zeer hoge archeologische waarde
  - TOP10 ((c)TDN)
- IKAW**
  - zeer lage trefkans
  - lage trefkans
  - middelhoge trefkans
  - hoge trefkans
  - lage trefkans (water)
  - middelhoge trefkans (water)
  - hoge trefkans (water)
  - water
  - niet gekarteerd
  - PROVINCIES

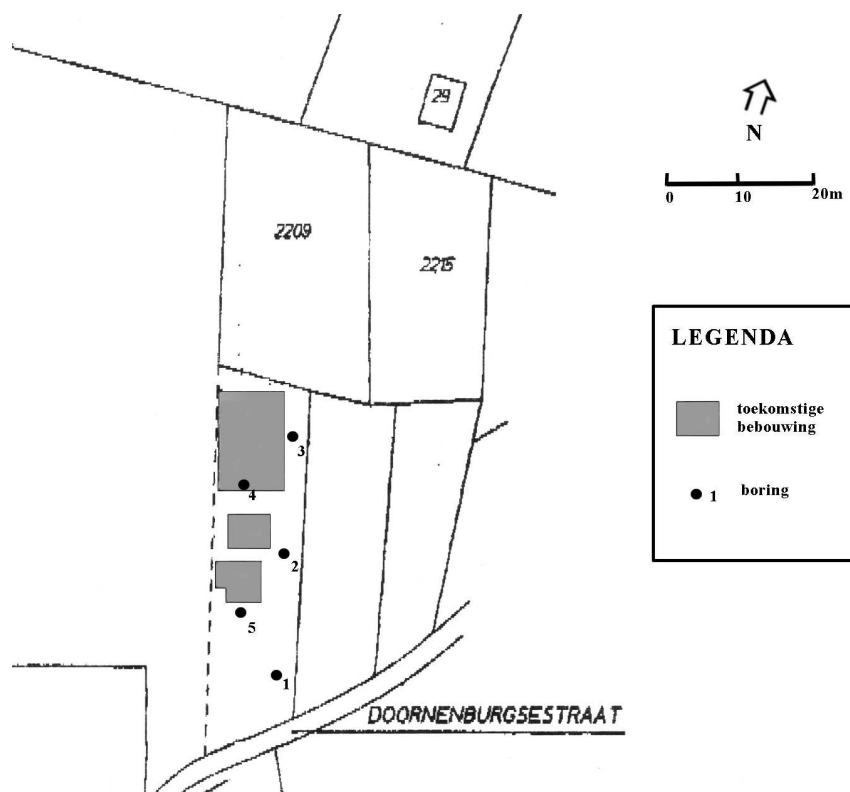
0 100 m

ROB
ArchisII

Afbeelding 1 De ligging van het onderzoeksgebied (cirkel). Bron: Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek/Archis II, 8 maart 2004.

Afbeelding 2 Boorpuntenkaart (tekening M.J.M. de Wit).

bodemopbouw per boring beschreven en werd er gelet op de aanwezigheid van archeologische indicatoren, zoals aardewerkfragmenten, houtskool, fosfaatvlekken, vuursteen, natuursteen, verbrand leem en bot.

Voor het boren is gebruik gemaakt van een verlengbare edelmanboor met een diameter van 7 cm. Naast het boren is, voor zover mogelijk, een oppervlaktekartering uitgevoerd, bestaande uit het aflopen van het gehele terrein en het inspecteren van allerlei ontsluitingen waaronder molshopen. De vondstzichtbaarheid was slecht.

2 Resultaten

Uit de vijf boringen blijkt dat de bodemopbouw op het onderzoeksgebied intact is. Over het algemeen ziet de opbouw er van boven naar onder als volgt uit (zie ook bijlage 1):

- 1 Bouwvoor, matig humeus, kleiig
- 2 Klei of fijn tot matig fijn zand
- 3 Grof zand, fijn of matig grindig
- 4 Grind

Tijdens het IVO zijn geen archeologische vondsten aangetroffen.

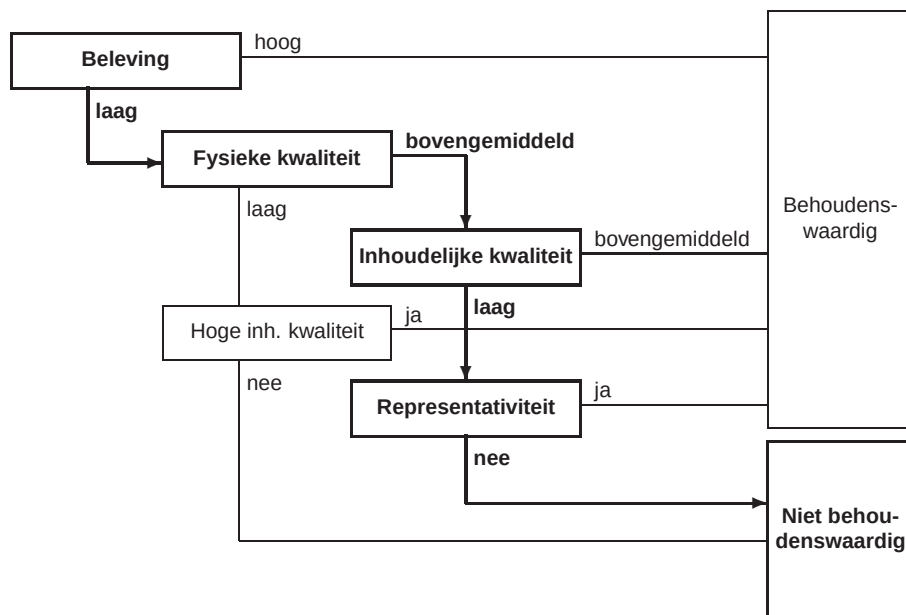
3 Conclusie en aanbeveling

Uit het archeologisch inventariserend veldonderzoek aan de Doornburgsestraat 9 te Gendt is gebleken dat de bodemopbouw op het onderzoeksterrein geen verstoringen heeft. Onder de bouwvoor bevinden zich zandige en kleiige afzettingen die overgaan in grind. Volgens de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW 2e generatie) heeft het gebied een lage archeologische trefkans (zie afb. 1). Ook tijdens het onderzoek zijn geen archeologische vondsten zijn gedaan. Ondanks de intacte bodemopbouw van het terrein wordt, gezien de lage IKAW-waarden en het niet aantreffen van archeologische sporen en/of vondsten bij het IVO, aanbevolen op het terrein geen archeologisch vervolgonderzoek te laten verrichten.

4 Waardering volgens KNA 2.0

Hieronder vindt u de waardering van de resultaten volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 2.0. De waardering bestaat uit een scoretabel met uitleg en een beslissingsdiagram. In de scoretabel worden de resultaten van het onderzoek van een gewicht voorzien. In het beslissingsdiagram wordt op basis van de scores in de tabel bepaald of het object behoudenswaardig is. Een korte uitwerking van de criteria waarmee in de scoretabel rekening wordt gehouden vindt u in bijlage 2. Voor een volledige beschrijving van de normen en regels volgens welke deze waardering tot stand is gekomen, staat de website van het College voor de Archeologische Kwaliteit tot uw beschikking (www.cvak.org). U vindt de documentatie voor deze waardering onder 'KNA: inventariserend veldonderzoek'.

<i>Beleving</i>		opmerkingen	
schoonheid	–	nvt	
herinneringswaarde	–	nvt	
<i>Fysieke kwaliteit</i>	scores	opmerkingen	
gaafheid	1/2/3	2	
conservering	1/2/3	nvt	
aardewerk			
verbrand bot			
onverbrand bot			
botanie			
<i>Inhoudelijke kwaliteit</i>	scores	opmerkingen	
zeldzaamheid	1/2/3	1	
informatiewaarde	1/2/3	1	
ensemblewaarde	1/2/3	1	
representativiteit	–	1	

Bijlage 1 Boorstaten

De afkortingen die in de tabel gebruikt worden:

BV	bouwvoor	Gz1	grind, zwak zandig	Kz1	klei, zwak zandig
FZ	zand	Gz2	grind, matig zandig	Gz3	grind, sterk zandig
Kz2	klei, matig zandig	G	grind	h1	zwak humeus
Kz3	klei, sterk zandig	g1	zwak grindig	K	klei
h3	sterk humeus	g2	matig grindig		

boring 1

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>extra</i>	<i>grens</i>	<i>kleur</i>	<i>opmerkingen</i>
45	BV	h1	geleidelijk	bruin	baksteen
75	Kz3	h1	geleidelijk	geelbruin	
220	FZ		geleidelijk	geelgrijs	grof zand (tussen 75–130 cm matig fijn zand met klei, niet kalkrijk)
270	FZ	g2	geleidelijk	geel	grof zand
300	G			geel	

boring 2

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>extra</i>	<i>grens</i>	<i>kleur</i>	<i>opmerkingen</i>
55	BV		geleidelijk	bruin	
115	FZ	h1	geleidelijk	geelbruin	fijn naar grof zand
175	FZ		geleidelijk	geel	grof zand
200	FZ		geleidelijk	geel	grof zand
240	Gz3	g1	geleidelijk	geelgrijs	fijn grind
250	FZ		geleidelijk	grijsgeel	matig fijn zand
275	G	g2	geleidelijk		
310	G	g2			

boring 3

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>extra</i>	<i>grens</i>	<i>kleur</i>	<i>opmerkingen</i>
50	BV		geleidelijk	bruin	
110	FZ, K	h1	geleidelijk	geelbruin	
155	FZ, K		geleidelijk	geelbruin	
190	FZ		geleidelijk	grijsbruin	matig fijn zand, iets klei bovenin
230	G	g1	geleidelijk	grijsbruin	
300	G	g2		geelgrijs	

boring 4

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>extra</i>	<i>grens</i>	<i>kleur</i>	<i>opmerkingen</i>
45	BV, Kz2	h3	geleidelijk	bruin	
95	Kz3	h1	geleidelijk	bruingrijs	
160	FZ		geleidelijk		matig naar grof zand
175	FZ		geleidelijk		grof zand
205	G	g1	geleidelijk		
260	G	g2	geleidelijk		
300	G	g1			

---

boring 5

<i>diepte</i>	<i>lithologie</i>	<i>extra</i>	<i>grens</i>	<i>kleur</i>	<i>opmerkingen</i>
45	BV, Kz1	h3	geleidelijk	bruin	
75	Kz2	h1	geleidelijk	geelbruin	
135	Kz3		geleidelijk	geelbruin	kalkrijk
150	FZ		geleidelijk	geel	matig fijn zand
175	G	g1	geleidelijk	geelgrijs	
245	G	g2	geleidelijk	geelgrijs	
300	Gz2	g2		geel	

Bijlage 2 KNA 2.0

<i>Beleving</i>		opmerkingen
schoonheid	–	zichtbaarheid vanaf het maaiveld als landschapselement; vorm en structuur; relatie met omgeving
herinneringswaarde	–	verbondenheid met feitelijk historische gebeurtenis; associatie met toegeschreven kwaliteit of betekenis
<i>Fysieke kwaliteit</i>	scores	opmerkingen
gaafheid	1/2/3	aanwezigheid sporen; gaafheid sporen; ruimtelijke gaafheid; stratigrafie intact; mobilia in situ; ruimtelijke relatie tussen mobilia onderling; ruimtelijke relatie tussen mobilia en sporen; aanwezigheid antropogeen biochemisch residu; stabiliteit van de natuurlijke omgeving
conservering	1/2/3	conservering artefacten (metaal/overig) conservering organisch materiaal
<i>Inhoudelijke kwaliteit</i>	scores	opmerkingen
zeldzaamheid	1/2/3	het aantal vergelijkbare monumenten (monumenttypen) van goede kwaliteit uit dezelfde periode binnen dezelfde archeoregio waarvan de aanwezigheid is vastgesteld;
informatiewaarde	1/2/3	idem, op basis van een recente en specifieke verwachtingskaart opgraving/onderzoek van vergelijkbare monumenten binnen dezelfde archeoregio (minder/meer dan 5 jaar geleden; volledig/partieel); recent en systematisch onderzoek in de betreffende archeoregio; recent en systematisch onderzoek van de betreffende archeologische periode; passen binnen vastgesteld onderzoeksprogramma van universitair instituut, ROB of anderen
ensemblewaarde	1/2/3	synchrone context (voorkomen van monumenten uit dezelfde periode binnen de micro-regio; diachronen context (voorkomen van monumenten uit opeenvolgende perioden binnen de micro-regio; landschappelijke context (fysisch- en historischegeografische gaafheid van het contemporaine landschap; aanwezigheid van contemporaine organische sedimenten in de directe omgeving
representativiteit	–	kenmerken voor een bepaald gebied en/of periode; het aantal vergelijkbare monumenten van goede fysieke kwaliteit uit dezelfde periode binnen dezelfde archeoregio waarvan de aanwezigheid is vastgesteld en waarvan behoud is gegarandeerd; idem, op basis van een recente en specifieke verwachtingskaart